

# Savinjski vestnik

CELJE, 21. junija 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

## Ob dnevu učencev

Z nastopom naše socialistične stvarnosti so dobili pri nas poseben pomen tudi učenci v gospodarstvu. Zamislimo se le v čase, ko je bil takimenovan »vajenec« izročen na milost in nemilost raznim samopašnim mojstrom, pri katerih je opravljal različna opravila, od varuha otrok do poslov gospodinjske pomočnice, istočasno pa imel malo priložnosti se v svoji stroki izpopolnjevati, pa bomo lahko zelo preprosto ugotovili razliko med takrat in danes. Tpež, zasmehovanje ali zasramovanje od strani mojstra ali pomočnikov, so bile seveda edine vzgojne metode, ki so oblikovale njegov značaj. Kajpak je popolnoma naravno, da tak učenec v gospodarstvu ni ljubil niti svoje delavnice niti dela, še manj pa seveda svoje vzgojitelje. V najvišarnejši razvojni dobi — puberteti — ni bilo roke, ki bi ga pravilno usmerjala, vodila in mu kazala pravo pot. Otroci so živeli svoje posebno življenje in ko so stopili danes all jutri na mesto pomočnikov ali mojstrov, so bili po svojem ravnanju prav takšni, kakršni so bili njih vzorniki ali predhodniki. Seveda so bile tudi med mojstri lepe izjeme, ki so vzgojili vrste dobrih kadrov; toda splošna izobrazbeni raven je bila dokaj nizka, ne glede na dejstvo, da se za pojav učencev v gospodarstvu, to je za to vrsto slovenske mladine, pravzaprav ni nihče bral in je rastla tjavdan, kakor so pač narekivale okoliščine, v katerih je živel in se oblikovala.

Danes sije temu delu delavske mladine, ki ga tvorijo ravno učenci v gospodarstvu, drugačno sonce. Družba je zainteresirana na nje pozitivnem razvoju, se pravi, da prejemajo ti mladi ljudje pravilno vzgojo, kakršno terjaja vsestranski razvoj človeka in kakršno zahtevajo naloge fizične, umske, delovne, moralne in estetske vzgoje. Res je, da predizobrazba naših učencev še ne odgovarja vsem zahtevam nalog, ki jih postavljata življenje in živahen razvoj našega gospodarstva. Učenci v gospodarstvu morajo pomanjkljivosti odpravljati s požrtvovalnim in vztrajnim učenjem v šoli in doma. S takim veseljem lahko opazujemo te naše mladince, ko ob zaključnih izpitih polagajo obratun svojega dela in ko skoraj ni med njimi človeka, ki bi mu bilo vseeno, s kakšnim uspehom ob izdelal! Jasno je, da tudi nam, ki zasledujemo njihovo pot, ni vseeno, kakšen je njihov napredek, saj bodo v bližnji bodočnosti naši sograditelji socialistične domovine, ki rabi pridnih a tudi izobraženih rok.

Humanistična načela socialistične moralne vzgoje narekujejo drugačen odnos družbe do učencev v gospodarstvu, kakršen je bil včasih. Mladini gre tisto spoštovanje, ki ji glede na njen razvoj in bodočnost pripada. Mladini moramo nuditi vse tisto, kar ji je potrebno, da bo ohranila vedro mladost, radost do življenja, dela in ustvarjanja, zraven pa da si bo bogatila duha z znanjem, spretnostjo in privajenostjo, to je, da se bo dobro izučilo svoje obrti, svoje stroke. Ob vsem tem pa, da bo ohranila tisto moralno zdravje, ki je pogoj za uspešno izgraditev socialističnega človeka.

Ko obhajamo z našimi učenci v gospodarstvu njihov dan, se veselimo njihovih osebnih in delovnih zmag nad težkimi in zaprekami, ki se jim do stokrat stavlja na pot, in jim k njih slavemu Dnevu k doslej doseženim uspehom najlepše čestitamo. A. P.

## Zbor učiteljsstva

IZ CELJA

V dvorani novoootvorjenega in okusno opremljenega gostinskega podjetja »Mlinarjev Janez« na Teharjih so se preteklo soboto zbrali člani Učiteljskega društva za Celje mesto in Celje okolico na svoje zaključno zborovanje v tem šolskem letu.

Odkar se je minule jeseni Sindikat prosvetnih delavcev reorganiziral v samostojna društva učiteljev, profesorjev in predmetnih učiteljev, učiteljev in profesorjev strokovnih šol, vzgojiteljev in učiteljev pomožnih šol, je Društvo učiteljev najmočnejše, saj obsega vse učiteljske iz mesta Celja in okraja Celje-okolice s priključenim delom poljčanskega okraja.

Zborovanje je otvorila društvena predsednica Mira Lahova, pozdravila zastopnike prosvetne oblasti, okrajnega komiteta KP ter Društva profesorjev in predmetnih učiteljev. Nato je v svojem organizacijskem poročilu podala pregled društvenega delovanja ter v kratkih, a jedrnatih besedah orisala, kakšen naj bo lik sodobnega socialističnega vzgojitelja, da bo užival ugled, kakršen mu po njegovem višjeim poklicu in v naši družbeni ureditvi pripada.

Po izčrpnem predsedniškem in blagajniškem poročilu je zbor prešel k obravnavi strokovne teme »O prehodu iz osnovne šole na gimnazijo.«

Uvodoma je profesor Karel Kožuh iz I. gimnazije v Celju na podlagi statističnih podatkov ob zaključku šol. leta analiziral težave, ki spremljajo dijaka in profesorja v I. razredu gimnazije, in naštel vzroke, zakaj so učni uspehi v tem razredu še vedno tako slabi. Za izboljšanje učnega uspeha je predlagal učiteljem osnovnih šol ostrejši kriterij

## CELJSKA MLADINA TEKMUJE

Bliža se zgodovinski VI. kongres naše slavne Partije. Ker se celjska mladina polno zaveda, koliko dolguje svoji Partiji, na svojih sestankih, pa tudi drugod spontano, samoiniciativno predlaga in zahteva, naj se takoj prične s tekmovanjem v počastitve kongresa. Upoštevač želje mladine, predvsem delavske, je celjski Mestni Komite LMS izdal poseben proglas, v katerem poziva vso mladino mesta, da se vključi v tekmovanje, ki bo obsegalo idejno, politično, kulturno-prosvetno in fizikalno udeleževanje.

Mestni komite je izdelal tudi nekaj okvirni, splošni tekmovalni načrt, mladini pa je prepustil vsu iniciativno glede vprašan izvedbe in širine tekmovanja.

Najvažnejši del tekmovanja je vsekako idejnopolična vzgoja, ki naj bi se izvajala preko različnih predavanj in seminarjev ob vsestranski pomoči partijske organizacije in mestnega komiteta LMS. Politična predavanja naj bi v glavnem obsegala naslednje teme: O delu z mladino, o združevanju, o ljudskih odborih in reorganizaciji ljudske oblasti, o religiji in kleru, o vlogi Partije pri ustvarjanju pravih odnosov v javnem življenju pri nas in o družbenem planu in njegovih elementih. Priporočljivo bi bilo, da se čim več mladincev in mladink naroči na list »Mladina« in ostalo časopisje.

## Lepo uspele vaje protiletalske zaščite

PRI VAJAH JE SODELOVALO OKROG 20.000, SAMO V CELJU PA NAD 3000 PRIPADNIKOV PLZ IN GASILSTVA

Minulo nedeljo so bile v jutranjih urah velike vaje Protiletalske zaščite in gasilstva v vseh večjih krajih trboveljskega, celjskega, šoštanskega in drugih okrajev. Pri vajah je skupno, brez članov hišne zaščite, sodelovalo nad 20.000 ljudi.

Udeležba pripadnikov PLZ pri vajah je bila skoraj stoo odstotna ne samo pri nedeljskih vajah, ampak tudi že v soboto pri aktivizaciji, ki je bila izvedena v poznih popoldanskih urah.

V nedeljo ob 7,05 zjutraj so sirene v Celju opozorile prebivalstvo, da se »letala« bližajo mestu. Ljudje so takoj izpraznili ulice, vozila so iskala zaklonišča, vlaki pa so s postaje odpeljali na odprto progo. Pripadniki predvojaške vzgoje so napadali mesto, Rušilne, »zažigalne« in bombe s »strupenimi« plini so »padale« na mesto. Požar je nastal na Domu Osvobodilne fronte, Narodnem domu, gledališču, Narodni banki. V poslojpu Doma Osvobodilne fronte je zasulo tudi več prebivalcev. Zidanska ulica in Tomšičev trg sta bila

zastrupljena s plini. Na Titovem trgu sta ležali dve neeksplodirani bombi. S pomočjo magirus-levestv so gasilci gasili požare na visokih poslojpih in reševali ljudi iz gorečih poslojpih z vrečami. Ekipe za reševanje ljudi so zasute reševale iz ruševin in jih predajale sanitetnim ekipam, kjer so poskodovanci prejeli v ambulantah prvo pomoč.

Ekipe za degazacijo so degazirale zastrupljena mesta. Vse ekipe so svojo nalogo vestno izvršile, o najboljši skupini je težko govoriti. Velika prizadevnost in volja do uspeha je bila odlika pri vseh ekipah. Najbolje organizirane so bile sanitetne ekipe, ki so svojo nalogo tudi najbolje izvedle. Za uspeh sanitetne ekipe mnogo zaslug predstojnik celjske bolnice dr. Sušteršič in predsednik Sveta za zdravstvo pri MLO dr. Lovšin. Lep uspeh so pokazale tudi tehnične ekipe vseh strokovnosti, ki so hitro odstranjevale ruševine ter popravljale počene cevi vodovoda ali plina.

Pri delu industrijskih mobilnih enot so bili najboljši v Tovarni emajlirane posode in Tovarni tehnič. Po končanih vajah v mestu je bil na dvorišču MLO zbor vseh sodelujočih, kjer je komandant mestnega štaba PLZ tov. Poljanar podal kratko analizo minile vaje.

Vaje so v celoti dosegle svoj namen. Pokazale so trenutno usposobljenost mobilnih enot, delovanje zvez in komandnega kadra.

Celjski frontovci so zborovali

Zborovanje razširjenega plenuma mestnega odbora Osvobodilne fronte je bilo minulo sredo prav lepo obiskano. Sekretar mestnega odbora Fronte tov. Florijan Pelko je v poljudni razpravi obrazložil decentralizacijo in reorganizacijo ljudske oblasti, tov. prof. Anton Askerc pa je govoril o kmetijskem združevanju. Da so navzoči obema razpravama pazno sledili, je potrdila debata, v katero so prav vsi posegali.

Pevski zbor »France Prešeren« je pel v celjski bolnici

Pevski zbor SKUD »France Prešeren« je priredil v petek ob 18. uri v sindikalski dvorani Splošne bolnice v Celju vokalni koncert v okviru 500-letnice mesta Celja. Koncert je bil namenjen predvsem bolnikom, katerim se je omogočilo poslušanje v posteljah preko zvočnikov. Pozdravil jih je član sindikata dr. Ponižnik Aleksander ter se jim zahvalil za njih požrtvovalnost. Omenjeni pevski zbor je prispeval v letošnjem letu še dva koncerta v razvedrilo bolnikom. Podobnih prireditiv bi bilo potrebno v bolnicah več, ker so ravno bolniki tisti, katerim je potrebno nuditi največ pozornosti in jim nadomestiti tisto, kar izgubijo s svojo boleznijo.

Povezava delavske mladine z vaško pa naj bo preko raznih ekskurzij, izletov in gostovanj.

Vse možnosti so dane, le izkoristiti jih je treba.

Tekmovanje na kulturno-prosvetnem polju bi obstajalo v glavnem v tem, da bi se mladina čim številneje vključevala v delavsko kulturno društvo »Svoboda« ter se v njem izživljala. Tudi predavanja Ljudske univerze, ki jih je mladina doslej le slabo obiskovala, je treba čim bolj popularizirati. V teku tekmovanja naj se poživijo tudi fizikultura in šport. Po aktivih naj se ustanovljajo nove sekcije različnih panog športa. V že obstoječa društva in sekcije pa naj mladina ponese novi, zdravi, res športni duh in tovarištvu. To je prl vzgoji mladega rodu eden odločujočih faktorjev.

Kot stvarni in neposredni zaključek tekmovanja v čast VI. kongresa KPJ, naj bi bil mladinski festival, ki bi se vršil istodobno s kongresom in bi predstavljal pregled mladih sil Celja in okolice, kakor tudi veliko manifestacijo zdravih, interesom Partije in stvari socializma predanih ljudi. Ta festival bo vseboval širok kulturni program in fizikalna tekmovanja. Dovolj časa je še, da se nanj temeljito pripravimo. Dokazati moramo, da smo vredni naslednikov slavnega SKOJ in obenem rezervna Osvobodilne fronte in naše Partije.

S. V.

## Mladini mesta Celja!

MLADINCI IN MLADINKE!

Ljudska mladina v celoti, je del vse-ljudskega demokratičnega gibanja naših narodov, ki se bori za iste cilje kot vse množične organizacije. Zato goji in razvija vse moralne lastnosti, ki so jo odlikovale že med narodnoosvobodilno vojno: medsebojno tovarištvu — požrtvovalnost, vsestransko razvijanje fizičnih in umskih sposobnosti. Izpopolnjuje svoje člane v spoznavanju vrednot in poznavanju tehnike, kar je možno doseči z marljivim učenjem, da bi si tako zgradila čim popolnejši in pravilnejši znanstveni pogled na svet in družbo. Ljudska mladina vzgaja naše mlade ljudi v duhu zdravih ljudskih tradicij in naprednih teženj. Uči mladino posameznih naših narodov, da cenil ostale narode, da spoštuje njihovo enakopravnost, razvija med našo mladino brezmerno ljubezen in predanost do skupne domovine Jugoslavije. Vzgaja mladino in vzpodbuja njen ustvarjalni polet in gradil borbenost na tradicijah zgodovine naših narodov in naše slavne Komunistične partije. Navdaja jo z duhom revolucionarnosti v borbi proti ostankom fašizma in reakcije. Predvsem v današnjem času izgradnje socializma, se od mladine zahteva vsestranska razgledanost, predvsem politična jasnost v borbi proti reakcionarnemu delu klera, ki se danes po direktivah iz Vatikana poslužuje najogabnejših metod v borbi proti izgradnji socializma in ustvarjalnih načel Komunistične partije. Tega se naša mladina zaveda, povečuje budnost proti takšnim elementom. Na drugi strani pa razume borbo za demokratizacijo in decentralizacijo naše državne uprave in medsebojnih odnosov naprednejše družbe in stremi za njihovo uresničenje.

19. oktober ni samo važen manifest v razvoju naše slavne Komunistične partije, temveč je tudi tvoj praznik. Nove tovarne, hidrocentrale, zadrage, delavski sveti, demokratizacija našega življenja, to so rezultati upornega neumornega dela naših delovnih ljudi, pravilne poti, po kateri nas vodi Komunistična partija in tovariš TITO. 19. oktober bo ponovno dokazal, da so se na sklepih V. kongresa KPJ, razbili vsi mračni poizkusi sovjetskega imperiazizma, da zaslužni socialistično Jugoslavijo.

Borba naše Partije za boljše življenje je postala simbol mladine in jo vzgajala v nesebični ljubezni do vsega naprednega. Zavedajoč se dolžnosti do naše slavne komunistične partije, njene borbenosti in načelnosti v borbi za pravilne odnose med delovnimi ljudmi v svetu sploh, zavedajoč se ogromne vloge naše Komunistične partije v svetu, voditeljice pri nas, predvsem pa naše mladine in upoštevač veliko naklonjenost in ljubezen mladine do Partije, kot svoje voditeljice,

ORGANIZIRA MESTNI KOMITE LMS TEKMOVANJE V ČAST VI. KONGRESA KPJ

vseh aktivov v idejnopoličnem, kulturnoprosvetnem in fizikalnem udeleževanju. Mladina naj si sama izbere načine in oblike tekmovanja, jih prilagodi specifičnim pogojem v svojih tovarnah in ustanovah in se bori za njihovo čim širšo izvedbo. Mladinci in mladinke Celja! Pokažimo našo ljubezen do Komunistične partije, počastimo in pričakajmo njen VI. kongres z velikimi uspehi!

Vse za izgradnjo socializma!

MESTNI KOMITE LMS, CELJE

## Ustanovni občni zbor DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE

V torek zvečer se je v dvorani Sindikalnega doma zbralo precejšnje število meščanov, ki jim je vzgoja mladine v dobre in zdrave državljanse še posebno pri srcu. Spričo važnosti, ki ga to novoustanovljeno društvo predstavlja za naše mesto, je bila udeležba šibka, kar pa ni omajalo volje navzočih, ki se dobro zavedajo začetnih težav. Večina udeležencev je bila takega sestava, ki že po službeni dolžnosti vzgajajo mladino, veliko manj pa oni, ki bi se morali najbolj posvetiti delu društva, namreč staršev. Zares je naloga, ki jo je prevzela trenutno tako mala skupina ljudi, zelo težavna. Brez dvoma pa pri delu ne bodo dolgo ostali sami, čim se bodo občutili prvi uspehi njihovega prizadevanja, ki je usmerjeno do najbolj življivejšega problema vsakega državljanca, da skrbi za rast in vzpon mladega rodu.

Nimam namena naštevati formalnosti, ki so neizogibne pri sestankih, posebno se pri ustanovnih zborih. Važnejše za javnost so naloge in cilji novoustanovljenega Društva prijateljev mladine. V kratkem bi bile naloge društva naslednje: Skrbeti za kulturni in prosvetni dvig naše mladine. To skrb predvsem posvečati delavski mladini, ki ni zajeta v šole in drugačne ustanove. Usmerjati mladino v telesnovzgojne organizacije, katerih naloga bo, dati mlademu rodu zdravje in smotrno zabavo. Društvo ima namen ustanoviti socialno in zdravstveno vzgojno posvetovalnico, v doglednem času organizirati nekatere tečaje za roditelje in ustanoviti sekcijo za organizacijo mladinskih letovanj. Te naloge seveda niso edine. Društvo bo moralo iskati še drugih oblik dela, da bo doseglo svoj smoter.

Ker bo precejšnji del bodočih nalog društva podpiral tudi naš časopis, si dovolim dostaviti nekaj lastnih pripomb k ustanovitvi društva. Popolnoma napačno je mnenje nekaterih ljudi, ki trdijo, da je v Celju že preveč društev. Društev ni preveč, le dobro delujočih je premalo. Če bi vsako društvo skrbelo, da bi svoje cilje doseglo, a ti gotovo niso postavljeni v škodo družbi, bi naše mesto dandanašnji v vsakem pogledu drugače izgledalo, delovni načrt novega društva ima visoke naloge. Na splošno vemo, da naša mladina, vsaj neki del, ni na popolnoma neoporečni poti razvoja. To ugotovitev nam nudi splošna slika. Za uspešno intervencijo društva na razne pojave, pa je predvsem potrebna dognana analiza stanja mladine. Dobro zbrana statistika, ki bi detajlirala udeležbo mladine v družbenem življenju, njihovo izobraževanje, način njihove zabave, socialne in zdravstvene prilike v njihovem razvoju, bi prinesla dokaj pisan podoben. Društvo naj ne bi posegalo le med mladino, njegova skrb bodi tudi okolje, v katerem mladina živi. Ker je popolnoma lo-

gično, da bodo prvi aktivni člani in pristaši društva tisti, ki se z vzgojo že doslej ukvarjajo, je razumljivo tudi to, da bo zelo težko dobiti k sodelovanju one, ki so doslej pri vzgoji otrok grešili ali jo zanemarjali. Zategadelj bi bilo prav, če bi poleg posvetovalnice določili še društvene obiskovalce, ki bi našli pot do tistih družin, kjer je mladina ogrožena na ta ali oni način, do okolja mladine pač, ki je pravzaprav pomoči novega društva najbolj potrebna.

Veseli me, da je med zborujočimi bilo tudi nekaj naših odbornikov, čeprav bi društvo zaslužilo večjo udeležbo s te strani. Veseli me zaradi tega, ker bo društvu na ta način omogočen vpliv na državno upravo, ki bo društvu s tako svetlimi družbenimi cilji nujno morala pripustiti odločujočo besedo v družbenem življenju tudi z administrativnimi ukrepi. O potrebi take povezave je nepotrebno še razpravljati, če samo pomislimo, da bodo tisti, ki jih hoče društvo voditi, nekoč prevzeli v svoje roke sadove naših sedanjih naporov in morali nadaljevati današnje revolucionarno pot.

Za konec še konkreten primer potrebe širokega udeleževanja pri vzgoji: Lani je bil izdan odlok o varstvu mladine. Odlok je ostal kot »mrtvo slovo na papirju«. Nobenih ukrepov, nobenih konsekvenc, skratka izgledalo je, kot da je v tem pogledu vse v redu in da je bil odlok pisan zaradi odloka, ali pa smo se vsi zadovoljili le s tem, da odločba sama po sebi preganja nepravilnosti. V resnici pa je mladina še naprej popivala v gostilnah (noben birt ni zaradi tega segel v žep), mladina je obiskovala še v večji množini večerne predstave. Časopisne kritike so nekatere filme označile za mladino neprijetne, v Celju pa smo doživeli skupinske obiske takih filmov. Dalje: Z lučjo bi bilo treba iskati podjetje, ki se je zanimalo za mladino še izven delovnega časa, razen tam kjer so zbrani v internate ali podobne ustanove. Če se je, ali so vidni uspehi njihovih ukrepov? Kdaj bomo tako daleč, da bomo lahko iz vrst mladine iztrgli kužne nosilce nemorale, ki jim z vzgojo na prostosti ni več pomoči. Zaman je vsa naša volja in vzgojna sposobnost, če nam nekaj izpriječencev sproti podira vso zgradbo. V interesu skupnosti ne moremo biti sentimentalni do posameznikov, ki tega ne zaslužijo. Društvo naj tega pojave signalizira in prepričan sam, da bodo merodajni činitelji njegov glas upoštevali.

In slednjič še nekaj o ustanovnem občnem zboru. Izvoljen je bil 15 članski odbor in nadzorni odbor, potrjen pa je bil društveni pravilnik in določena članarina (mesечно 5 din). Ne pustimo odbora samega pri delu. Leta hitijo in ni vseeno, kakšni bodo naši nasledniki. J. K.

Ob zaključku gledališke sezone

Stanovanjska komedija

Ce imaš težave, se jim smej, da ti bo lažje. Tak optimizem včasih res prav pride, posebno kadar gre za kočljiv problem, ki ga je trenutno težko rešiti, kakor je na primer stanovanjska kriza.

Drago Gervais, istrski pesnik, ravnatelj hrvatske Drame na Reki, je za eno svojih del zagrabil kar najbližjo fabulo, ki je med perečimi problemi najbolj pereča. Gervaisova komedija »Za stanovanje gre« je po vsebini kot aktualna reportaža, kot kratkotrajna slika današnje dobe. Za poznejše čase, ko bo in kdaj bo stanovanjska stiska odstranjena, bi delo brez predgovora bilo težko razumljivo. Tako pa... Nbroj nas je, ki smo ob predstavi nehote pomislili, kaj če ni pisatelj uporabil naših lastnih doživljajev okoli te stanovanjske »nadloge«? Nekateri zamerijo igri, češ, da se iz tako resnih stvari »norče brije«, da so osebe pretirane v svojih značajnostih itd. Take komedije, ki bi ne podčrtavale nekaterih vlog s pretiranostjo, težko ali pa sploh ne najdemo v dramski literaturi. Če pa se ob kreaciji vlog spomnimo zdaj koga »stanovanjske komisije, zdaj »mogočnika« z udomnim stanovanjem, včasih pa sebe in svojih bližnjih sotrpinov, potem je to le dokaz, da je pisec streljal v živo. Sploh je vsa igra z izrazi vred nekako humoristično ogledalo današnjega časa, oziroma enega dela današnje življenjske problematike. Drago Gervais je imel za svojo komedijo motivov več kot dovolj, veliko jih je lahko videl, tisočkrat več pa jih sploh ni in ne bo. Edino srečen konec, ker se spejle vse na čisto, edino ta je silno redek pojav »resnične« stanovanjske krize.

V zadnji uprizoritvi letošnje gledališke sezone opažamo, da pri polovici vseh vlog sodelujejo nepoklicni igralci, ki že leta sem rešujejo Mestno gledališče »ansambelske krize«. Slednjih smo lahko samo veselili, saj je čas, ko bodo v Celju nastopali le poklicni igralci menda prav tako daleč, kot rešitev stanovanjske stiske.

O tem dovolj, saj gre vendar za stanovanje. Začnimo pri tistih, ki ga imajo: Milan Tomè (Sedej Avgust) je zaradi svoje naklonjenosti ženskemu svetu dokajšnji copatar svoji ženi Mariji (Angela Sadarjeva), oba skupaj pa vneto zagovornika pregovora o »božji bradi«. Njuna hči Vesna je njuno nasprotje (Vrečko Bogdana) čeprav je njen hitri vstop v zakon z »vsiljencem« študentom Jurem (Janez Škof) kljub hitri današnjih časov, le prehitel. S streho je preskrbljena še podnajemnica Dragica (Marinčič Ida), ki je sicer že kaj priletno dekle, zna pa kljub temu

ostro nastopiti, kadar čuti, da jo štiti stanovanjski urad in predpisi. Dragica si deli sobo z vetrnjaško nečakinja Ido (Goršič Marija), ki postane najnovejši srčni žulj inženirja Milana.

Oni, ki stanovanja nimajo, so poleg Lie in študenta Jureta še Maca (Sirmik Neda) z njenim, zaradi stanovanja »na brzu ruku« spletenim ljubezemskim vis a vijem Markom (Peter Božič), dalje upokojenec (Vrabl Tone) in igralca (Fazarinc Dragica). Njih vsakdanja, če se tako izrazim »sproti filozofija« je popolnoma drugačna od gledanja na svet tistih, ki stanovanje imajo. Zaradi tega je vsaka beseda s strani ene stranke, ogenj v stehi pri nasprotni. Nič čudnega, če v igri razburjanja ne manjka.

Svet zase so v igri oni, ki stanovanja dele. Dvomim, če je kje referent ali šef stanovanjskega urada, ki ni trdil »da bo še znorel«. Te grožnje je Gervais v svojem delu uresničil. Ko nezadovoljne stranke vdrejo na stanovanjski urad in ko se njih problemi začno kresati med seboj, se stanovanjskemu referentu (Milan Krašovec) zmeša, ker bi rad storil to, kar je nemogoče. Daleč od blaznosti pa je stropijska (Goršič Marija), ki si zadeve ne žene k srcu, prav tako pa tudi šef urada (Mirmik Franc), ki rešuje stanovanjsko krizo »načelno«. Kot dodatek k splošni zmešnjavi nastopijo v drugem dejanju še priletel gospod (Burdych Evgen), profesor (Gradišnik Fedor) in dama (Cervinkova Zora). Prvi hoče z dostojnostjo in staro malomeščansko potrpežljivostjo prodreti v času atomske energije, drugi vihti v roki sabljoo znanosti, tretja pa s svojim nastopom doseže le to, da jo vržejo skozi vrata.

Konec Gervaisove komedije je tak, kakršnega si želijo vsi, ki s stanovanjskimi težavami niso na čistem. Igra, ki jo je režiral Gustav Grobelnik, je bila podana pristno. Prepričljivosti pri tem delu, ki je tako današnje, pač ni treba, čeprav je uprizoritev tudi v tem pogledu uspeša.

Sceno je po načrtih Vlada Rijavca izdelala gledališka delavnica. Tudi scena je odigrala svojo vlogo, čeprav nemo. V prvem planu današnje stanje, ozadje pa naše sanje in želje — veliki stanovanjski bloki. Upajmo, da bomo kmalu vsi prizadeti doživeli tumbolo, vsaj malo podobno koncu Gervaisove komedije.

Ce je komu uprizoritev kaj povedala, če bo treba odnose do tega problema kaj izpremeniti, naj pomisli vsak zase; tisti, ki stanovanje ima, tisti, ki ga nima in tisti, ki ga deli.

J. K.

Vsak duhovnik mora imeti vselej pred očmi, da je Slovenec in kot tak mora čuvati naše skupne interese - enotnost

(Iz razgovora z vikarjem Miheličem iz Gornjega grada)

Te dni je bil v Smartnem ob Paki okrajni sestanek Ciril-Metodijskega društva Šoštanj. Udeležilo se ga je 17 duhovnikov. Sestanka sta se udeležila tudi predsednik in sekretar OOOŠ Šoštanj. Na sestanku so obravnavali organizacijske zadeve, pomenili pa so se tudi o tem, kako bodo delovali, da bi si poštna duhovščina pridobila zaupanje ljudske oblasti. Ker se je sestanek vršil prav v dnevi, ko Vatikan postruže gonjo proti naši domovini, sem se v Gornjem gradu zglasil pri odhodnem vikarju, ki sem ga zaprosil za nekaj pojasniti s tega sestanka.

Vikar Mihelič me je prijazno sprejel. »Zvedel sem,« sem dejal, »da ste na sestanku CMD imeli koreferat. Zanimalo bo naše bralce, kaj ste razpravljali na tem sestanku; posebno nas zanima vaša razlaga o bodočem delu duhovščine.«

Med drugim je odgovoril: »V koreferatu sem predvsem govoril o odnosih s ljudsko oblastjo, o pravičnem pojmovanju nacionalnosti. Duhovniki se vse premalo zavedamo, da smo Slovenci, da smo tudi mi člani jugoslovanske skupnosti. Vse preveč pozabljamo, da nas je priborila svoboda stala ogromne žrtve. Katoliški duhovnik v Jugoslaviji je lahko ponosen, da se nahaja v Jugoslaviji (podčrtal V. B.).«

Spomnil se je nekega primera pred leti, ko mu je neka žena dejala, da je vseeno, kdo je na oblasti, samo da lahko hodi v cerkev. »Ni tako,« ji je odvrnil. »Ne more nam biti vseeno ali govorimo v materinskem ali pa v tujem jeziku.«

Vse premalo cenimo svoj nacionalni ponos. Res, da nas je malo, toda ali si

kot majhen narod ne zaslužimo, da si sami po svoje uredimo bodočnost?! Zgodovinski razvoj gre svojo pot.«

Nato je govoril o delu z ljudsko oblastjo in nadaljeval:

»Skupno moramo reševati naše interese. Naše stališče (duhovščine — op. p.) naj bo jasno vsakomur: Imamo skupne interese očuvati našo enotnost — v tem smo si edini in to stališče mora biti naše načelo. Če bomo tako delovali, si bomo pridobili zaupanje naše ljudske oblasti. Potrebujemo moralno oporo ljudske oblasti, od »zunaj« ne bo nihče ščitil naših interesov. To moramo vedeti.«

Pogovor je nanesel na vprašanje Trsta.

»Kot sem že omenil, nam od zunaj, izven naših meja, ne želijo ničesar dobrega. Mi smo na tem sestanku zavzeli določeno stališče do tega vprašanja. Naše stališče je takšno kot ga je izrekel tov. Maršal. Želim tudi, da bi se tržaško vprašanje pravično rešilo in upamo, da bodo naši narodi onkraj meja zedinjeni v novi Jugoslaviji.«

Tudi jaz sem Tržčan, pa vem kako se je naš življenjski raznarodoval, zato toliko bolj razumem težnje tržaških Slovencev, da bi bili združeni z našimi narodi v socialistični domovini.

Znano je n. pr., da so v Trstu in ostalih krajih, kjer je življenjski pretežni večini slovenski življenjski, postavljali na vodilna mesta le italijanske duhovnike pa tudi v farah so bili v glavnem italijanski duhovniki. Tako so si tudi cerkve podredili, preko cerkva pa so izvajali potujčevanje Slovencev in Hrvatov. Jasno je, da je ta ukrep prepričil

uporabo slovenskega jezika tudi v cerkvah, da so tako Slovenci kot Hrvati bili primorani govoriti le v uradnem jeziku. Stanje pa se je za časa fašizma še poslabšalo.«

Na koncu najinega pogovora je dejal: »Jugoslavija je plod ogromne borbe in plod naše borbe je enotnost. To enotnost moramo vsi enako čuvati. Tudi naša duhovščina je k temu pozvana. Vedeti moramo, da lahko duhovniški življenjsko dela le v tej skupnosti, ki je danes!«

Te misli, ki jih je obrazložil vikar Mihelič na okrajnem sestanku CMD so mi dale misliti, da naša duhovščina stoji na strani našega ljudstva, da pa še premalo odločno. Pred očmi so mi prihajale njegove besede: »Ce sem duhovnik, moram biti najprej Slovenec, zat moramo močno čuvati našo priborjen stvarnost!«

V GABERJU BODO USTANOVILO »SVOBODO«

Kulturno društvo »Svoboda« je bilo v Celju ustanovljeno v začetku leta 1919 po prvotni volji. Prvi predsednik društva je bil, sedaj že pokojni profesor dr. Jože Rojman, ki je služboval tista leta na celjski gimnaziji. »Svoboda« je zavzela v Celju in njega predmetnih krajih velik razmah. Zbrana je bila v društvu malone vsa zavedna delavska mladina. Saj pa je tudi delo »Svobode« takrat bilo na vseh poljih zelo razgibano. Društvo je imelo razne odseke, in katerih sta bila v svojem delu najbolj vidna dramski in telovadni odsek. »Svoboda« se je pridružilo tudi delavsko pevsko društvu »Naprej« in peko pod njenim okriljem delje. Marijavi dramski odsek se ni ustrasil prirejati predstave v mestnem gledališču. Saj je bilo tam uprizorjenih več delavskih predstav. Na predvečer 1. maja 1919 in na dan 1. maja samega, je bil z velikim uspehom uprizorjen Cankarjev »Kralj na Betajnovci«. Uspeh, katerega je žela »Svoboda« s to predstavo, je priznalo tudi takratno meščansko časopisje, pohvalno kritiko pa je objavila takratni delavski dnevnik »Naprej«. Uprizorjenih je bilo tisto leto še nekaj predstav tako Jurčičev »Domens«, Funtkova »Tekma in druge. Telovadba se je gojila v telovadni sedanjosti II. državne gimnazije v Vodni kovi ulici, ki jo je poirtvovalno vodil Viktor Moskon, ki pa je pozneje odšel v Prago. Minuli vojni je smel v Dachau.

V nadaljnjih letih je bilo delovanje društva preneseno v industrijski center Celja. Gaberje. Društvo je tam delovalo dalje in njegovo delo bilo posebno vidno na pevskem in političnem polju. »Svoboda« je svoje članke vzgajala vsa leta v revolucionarnem duhu in pripravljala delavstvo na velike dni. To tudi takratni oblasti ni bilo prikrilo in je večkrat iskala povod, da bi delovanje društva zatrla. Po veliki delavski manifestaciji 1. 1935 v Celju, ki je bila organizirana po »Svobodi«, je bila razpuščena tudi »Svoboda« v Celju. Na njeno mesto je stopila novostavljena »Vzajemnost«, ki je njeno delo nadaljevala.

Ko se v Gaberju zopet ustanovlja »Svoboda«, naj najde med našim delovnim ljudstvom mnogo razumevanja, da bo lahko vsila svoje poslanstvo, ki ji gre in ki ga od nje pričakujemo. M. T.

Ozimov prvi violinski koncert

Celjani smo skoraj zavidljivo spremljali dnevni tisk, ki je opisoval koncerte mladega violinskega virtuoz Igorja Ozima v Sloveniji. Po uspešni koncertni turneji v Angliji, je končno mladi mojster čarobno zaigral tudi v Celju. V našem mestu je bilo to pot, dasiravno smo izven koncertne sezone, izredno zanimanje. Koncert se ni bil plakativan, ko so poedinci rezervirali že do 200 vstopnic, kar je dokaz, kako budno spremlja naše občinstvo pot in rast Igorja Ozima.

Ne pretiravam, če zapišemo, da je dvajsetletni slovenski virtuoz že v prvih taktih osvojil s kraljico instrumentov vso publiko. Pretehtan spored, tehnično in interpetračno na moč zahteven, se je poslušalcem odvijal od točke do točke, v vsej intenziteti in temperamentnem žaru mladega umetnika, ki je že danes ponos vse Slovenije. Starejši ljubitelji violinskih koncertov se spominjajo nepozabnih večerov kakega Kubelika, Hubermana, Kreislerja ali pa nedosežnega Davida Ojstraha, katerega zvezda je zablestela za evropski svet šele po osvoboditvi. Kako neizmerno smo ponosni, ko se pne pot našega Ozima strmo, prav na najvišji vrh violinskega Olimpa, utira si pot prav v sredo najresnejših interpretov violine vseh narodov. Kako živo utripajo naša srca, če pomislimo, da je Ozim izrastel iz trdih domačih tal, obdan z energijo in vsemi talenti, ki so potrebni za tako enkratno življenjsko pot. Njemu sorodni umetniki se malemu narodu ne rodijo vsako stoletje, Slovenci še nismo imeli violinista, ki bi se dokopal do vrhovnih višin, skoraj eteričnega zvoka, iz sanjskega sveta. Vendar je to le ena stran bogate Ozimove violinske barvne palete.

Morda bi smeli naglasiti še eno odliko mladega virtuozu, znak izredne zrelosti, ko podreja tehniko docela glasbenemu izrazu. Tako pojmovanje srečuje obiskovalce koncertov le pri povsem v sebi zaokroženih in dozorelih glasbenih osebnostih (primerjaj prof. A. Trosta, našega odličnega interpreta klavirske glasbe).

Ozim je izpolnitev vseh največjih pričakovanj slehernega pedagoga, svojo mladost mora poslej posvetiti samo violini, neizprosna in kaj malo zavidljiva je pot takega umetnika samotarca, ko mu odjema sleherni minuto zasebnega življenja. Vendar cilj je tako oamamljivo usoden, biti v svojem narodu prvak in boriti se za plemenito umetnost po širnem svetu in spletati lavorike sebi in svoji domovini! Seveda pa je dolž-

nost naroda oskrbeti takemu geniju vsestransko brezhiben instrument, kar je ugotovila že ljubljanska kritika.

Ozim je osvojil z enim naskokom vse Celje in upamo, da je celjska publika osvojila Ozima. Zaključujem poročilo z željo: na svidenje vsako leto!

SEZONA GLEDALIŠKIH PREDSTAV CELJSKEGA MESTNEGA GLEDALIŠČA V TOPOLŠICI JE PRI KRAJU

Po zadnjem dejanju Gervaisove komedije »Za stanovanje gre«, topel, dolg aplavz. Slovo od celjskega gledališkega ansambla in njegovega upravnika. Priserene besede na odru, lepa spominska darila Celjanov in cvetje za nje. Krepak stisk rok pred odhodom prijetnih ljudi, ki smo jih vsi Topolščani vzljubili.

V spominu mi je prvo snidenje, ki nam je veliko obetalo, doprineslo pa mnogo več. Da, s »Plohoz« se je začela gledališka sezona v Topolšici. Lahko jo tako imenujemo. Samo »Marije Stuarte« nismo videli, ostalo pa vse, vse tako kot celjski meščani. Ali je mogoče doseči še kaj več kot osrečiti bolnike in v ptičnih osnih mesecih preobraziti pogled na gledališko umetnost, doseči to, da občinstvo ne prenaša več slabo podanega ali plazi podobnega, da zahteva gledalec lepo, dognana in zrelo igro? Mislim, da ne.

Igralci Mestnega gledališča Celje so nam v oddaljeni Topolšici nudili pravo, zaželeno umetnost, nudili so nam dragocen in plemenit užitek. Se več, uspelo jim je nad pričakovanja izpolniti kulturno-prosvetno poslanstvo.

Med nami sicer ni kritikov, so pa ljudje, ki boginjo Talijo časte in jo zelo dobro poznajo, so tudi taki, ki jo malo poznajo, vse pa nas je celjska Talija topla pritegnila in mislim, da bi bila njena »šola za žene prav dobra šola za večje odre v Sloveniji. V upanju, da bomo prav tako srečni v sezoni 1952-53 želimo Topolščani igralcem celjskega gledališča še več uspehov pri njihovem trdem, plodnem delu. K. B.

Razvalina življenja na Ponikvi

V nedeljo, dne 1. junija so gostovali na Ponikvi mladi igralci V. c razreda I. gimnazije iz Celja s Finigarjevo dramo »Razvalina življenja«.

Kdorkoli bi hotel podati oceno o igralcih in igranju, mora upoštevati gojeje, pod katerimi so se dijaki pripravljali na nastop. Drugo pa, kar bi bilo vredno pripomniti bi bilo to, da so vsi dijaki iz enega razreda in je zato bila dobra izbira igralcev teja. Kljub temu pa so podali igro lepo, v vsej njeni pristnosti, domačnosti in nazornem prikazu trikotniškega zakonitnega življenja in tragiki, ki je temu sledila.

Najlepše je igrala Tona (Seligo Vera), pa tudi Lenka ne bi bila slabša, le da bi ji jezik malce počasneje tekel. Oče bi bil lahko prikazal postavbenega Gorenjca. Bil je preveč monoton, dočim pa je Sirk lepo zadovoljil. Ferjan naj bi bil malo starejši — vzel pa se je v igro lepo, Tonetu pa je izmed vseh moških vlog pristojala njegova najboljša. Končno pa tudi stara branjevka ni bila slaba.



Na sliki zgoraj: Pogled na Smiglovo zidanico nad Grajsko vasjo pri Preboldu, kjer je bila 25. maja odkrita spominska plošča v spomin na 14. obletnico partijske konference, katere se je med 27 delegatov udeležil tudi tov. Tito.

Na sliki spodaj: član CK KPS Viktor Stopar odkriva spominsko ploščo. Od desne na levo sedijo: Jože Umek, udeleženec partijske konference 1938. leta v tej zidnici, gospodar zidanice Šmigl in njegova žena, Andrej Stegnar, drugi udeleženec te partijske konference, Mica Slandrova, član CK KPS in Olga Vrabčičeva, sekretar MK KPS za Celje-mesto.

AKADEMIJA NIŽJE GIMNAZIJE V ŽALCU

Po daljšem, parletnem presledku, so nas dijaki in dijakinje žalske gimnazije spet prijetno presenetili. Minulo nedeljo so priredili odlično uspelo akademijo, kakršne že v žalcu dolgo dolgo nismo videli. Ze par let ni zavod dal ob zaključku šolskega leta nobene kvalitetne prireditve, ki bi bila ljudstvu prikazala, na kakšni ravni je vzgojno in seve tudi učno delo na najmočnejši nižji gimnaziji v okraju. Nič čudnega ni, če so se zavolje tega našli ljudje, ki so kritično gledali na delo in uspehe na tej šoli. Dasiravno ne more biti ena takale odlično uspeša prireditve merilo za presojo celokupnega dela v neki prosvetni ustanovi, pa je na konec koncev vendarle zunanja manifestacija tiste ga tehega notranjega dela, ki je širši javnosti prikrilo in tedaj neznanu. To je med drugim dokazala tudi letošnja zaključna akademija, ki je minulo nedeljo dvakrat napolnila Dom ljudske prosvete.

Akademijo je začel ravnatelj Božiček s krajšim nagovorom, v katerem je med drugim naglašal tudi gornje misli, nakar je prvi nastopil mladinski zbor 120 pevcev in pevki, ki je pod vodstvom tov. Fredana odlično zapel Kozinovo »Mlade pionirje«, Mokranjčev »II. rukovet« in Fregljevo »Stoji ravnopolje«. Sledile so proste vaje, plesi, igre, recitacije, vaje na gredi, vaje z vencem, vaje z žogami, rajalni nastop mornarčkov, vaje na bradlji in mazurka v petrih narodnih nošah. Vse te točke so dovršeno izvajali dijaki in dijakinje pod spretnim strokovnim vodstvom tov. Jurka, ki je vaje tudi sam sestavil, naštudiral in spremljal na klavirju. V predzadnji točki bogatega sporeda je publiko ponovno navdušil nastop mozičnega pevskega zbora s Simoniti »Božen mi leži«, s Fregljevo »Letni čas ter z nepozabno mehko in nežno ljudsko iz Grij v Fregljevi prireditvi »Venite rožice moje«, pri kateri nas je poleg zbora navdušila mlada solistka Vera s svojim peškopisnim liričnim sopranom. Publika je klicala mlade pevce ponovno na oder, toda zbor je trdovratno vstrajal pri svojem, češ: »Pridite nas ponovno poslušati dne 22. junija ob 15. uri, ko bo zbor priredil svoj samostojen koncert narodnih in umetniških pesmi.« Akademija je bila dostojno zaključena z živo sliko pod geslom: »Za Tita, za socializem!« K.



Epilog k igri »ZA STANOVANJE GRE«

Zivel je... oziroma živi mož, ki je spal v snegu, na deskah, po klopeh in pravih posteljah. Ta mož pa je po mnenju nekega člana stanovanjske komisije zagrešil veliko neumnost, da se je poročil in dobil otroka. Ta otrok je v prvih dveh mesecih življenja menjal več stanovanj kot marsikdo v vsem življenju. Končno so možu dodelili podstrešno sobico, zdravstvena komisija pa mu je »dodelila« potrdilo, da stanovanje za družino, posebno za male otroke ni primerno. Možak je medtem našel nekaj stanovanj — za druge seveda, ni pa obupal. Končno se na nebu njegovega življenja utrga »papirnata« sreča... Dobil je odločbo za stanovanje, kuhinjo in sobico. To bi bilo prvo dejanje. Kraj dogajanja: marsikje.

Da igra ne postane preveč enolična, je nujno, da v njej nastopijo še druge osebe. V hiši, kjer je bilo možu stanovanje nakazano, je podjetje. V vsakem podjetju je blagajna potrebna in za njo nekdo. V tem primeru je bila blagajničarka pooblaščenca od prejšnjega stanovalca, da seli vse inventar. Leta je na lastne oči videla odločbo našega moža, ob selitvi pa je v stanovanje spustila nekoga, ki je samo dejal, da ima odločbo. Če je bil ta postopek stvar dogovora, si pisec še sedaj ni na jasnem. Skratka, višek zapleta je v tem, da je mož, ko je prišel po ključke, našel v stanovanju drugega, ki trdovratno vztraja pri tem, da ga pisani papirji nič ne zanimajo. Zaplet drugega dejanja ne pada, razpleta ni videti... Mož leta od Poncija do Pilata. Vsi priznajo upravi-

čenost moža do stanovanja, vsi sočustvujejo z njim, toda odločne besede nihče ne reče. Drdrajo pa milijon izgovorov: Žena nasilnega stanovalca da je pod zdravstveno zaščito, da vsiljivec ni kar tako za »ven metati« (kol da bi bil to prvi primer?). Vsi, ki kol tepke po toči padajo v drugo dejanje, so na moč sentimentalni do nezakonitnega stanovalca, seveda ne na svoj račun. Mož povsod tolažijo. Vsiljivec bo kaznovan. Plačal bo kazen! Toda s tem je možu malo pomaganega... Povsod isto. Mož, stanovanje je tvoje. V stanovanju pa se ironično hihita anarhist. Drugo dejanje se vleče v nedogled. Kraj dogajanja: stanovanjski urad, hiša na trgu X in razni uradi.

In tretje dejanje? Zal še neznanu. Pisec niti toliko ne ve, če je vse skupaj komedija ali tragedija. Ne ve, kdo se bo smejal in kdo jokal. Obljubi pa da bo v kratkem času že vedel povedati, na čem je.

Vzgojne niti še nikar ne upoštevajte. Igra še ni doigrana. Ko bo padel zastor, bodo številni prosilci v Celju najjasnem ali najčakajo, da dobijo zakonito streho, ali pa je napačil čas borbe za stanovanje s komolci. Gervais bi vsekakor moral dodati k dialogu: eni imajo stanovanje, drugi ga nimajo, še tretji imajo stanovanje nakazano, da se četrti lahko po sili vselijo...

Vse to ni opis niti dvojnik Gervaisove komedije, je odlomek iz celjske stanovanjske zadrege, a doživel sem jo



PRAV SO NAREDILI

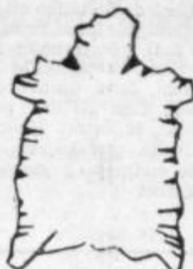
V invalidskem podjetju »Mizarstvo« na Polzeli so izključili iz svoje srednje mizarja Cizej Franca.

IZ VRANSKEGA

53-letni zidar Franc Kolmanič je pri posestniku Kladniku v Čopljah opravil neko zidarsko delo.

PREDRZEN ROP V PREKOPI PRI VRANSKEM

Dne 14. 6. ob 21.30 so prišli na stanovanje Antonije Švajger, bivše trgovke v Prekopi, 28-letni sofer in sin velikega posestnika, Franc Kodela iz Stare vasi pri Vidmu ob Savi, ki je tudi lastnik avtomobila, s katerim so se pripeljali do Švajgerjeve, 23-letni Viktor Vrstošek, mehanik in sofer iz Stare vasi, 23-letni Rudi Buršič, avtomehaničar iz Stare vasi ter 20-letna Marica K. iz Latkove vasi pri Preboldu.



KEMIČNI PROIZVODI »USNJE« CELJE

kot grosistično podjetje s svojo specialno trgovino z usnjem Trg V. kongresa (bivši Jelenc), nudi po znižanih cenah vse vrste zgornjega in spodnjega usnja s čevljarskimi in tapetarskimi potrebščinami ter pogonskimi jermeni v velikem asortimentu.

Nadalje nudimo po tovarniških cenah šolske in pisarniške potrebščine — kozmetiko, porcelan, keramiko, suhe barve, oljnatne barve, lake, firnež, brušeno steklo, ravno in ostalo votlo steklo v veliki izbiri.

Oglejte si naše zaloge in pohitite z naročili, katera vam bomo najsolidnejše izvršili.

»KEMIČNI PROIZVODI — USNJE« Celje, Askerčeva 19



Fizkultura in šport

Kladivar: Dinamo (Zagreb)

V soboto 21. t. m. z začetkom ob 17. uri in v nedeljo 22. junija z začetkom ob 10. uri dopoldne bo atletski stadion Kladivarja ponovno prizorišče velikih in lepih borb atletskega tekmovanja.

USLUZBENCI DRŽAVNIH USTANOV SO TEKMOVALI

V nedeljo so se v Celju srečali na fizikturnem tekmovalnem člani sindikata uslužbencev državnih ustanov iz Maribora, Ljubljane, Trbovelj in Celja.

Pomerili so se v lahki atletiki, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu, šahu in odbojki.

Tekmovanje je trajalo v pozno popoldne, vsi navzoči člani so se res potrudili in rezultati tudi niso izostali.

V odbojki so bil najboljši Mariborčani, v streljanju so se odrezali Celjani s tov. dr. Pavličem na čelu, ravno tako so v streljanju z rračno puško odnesle prvo mesto tovarišice iz Celja.

Za najboljšo uspehe pri tekmovalju je mestni odbor v Celju prejel pokal, prvakom v posameznih disciplinah pa so bile razdeljene diplome.

Tekmovanje je brez dvoma doseglo svoj namen, da namreč vzbudi pri članih našega sindikata interes za sodelovanje v fizikturni ter da se člani na teh tekmovaljih seznanijo in izmenjajo svoje misli.

Na tekmovalju so močno pogrešali zastopnike sindikalne podružnice iz Kriškega in Šoštanja, ki pa se žal vabiti niso odvažali.

VISOK PORAZ NA DOMAČEM IGRIŠČU V nogometni tekmi podvezne lige sta se v Šoštanju v nedeljo srečali moštvi domačega Usnjarja in nogometniš Aluminija iz Strnišča.

Tekmi je prisostvovalo nekaj sto gledalcev. Sodil je dobro sodnik Brunšek iz Celja.

Fotoretušerja

iščem za stalno Ponudbe je poslati na Upravo Savinjskega vestnika pod šifro »Retušer«

Nedeljska zdravniška dežurna služba Dne 22. VI. 1952: tov. dr. Sevič Maksim, Ljubljanska cesta 36. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO METROPOL Od 25. do 30. VI. 1952: »Teška leta«, italijanski film

KINO DOM Od 24. do 30. VI. 1952: »Mož v belem«, angleški film

Kulturna postrežba

Slučajno je to Trst. Prijatelj nas zapel s svojim avtom kakih 30 km iz Trsta mimo Miramara v Seljan na obed. Tam je zgrajen nov hotel in lepo kopališče. Ko se vrnemo, pride natakarka s blokom v roki »Gospoda želi?« Zamerite mi, ali pa ne: ne takarica mi je ugajala. Črni lasje, sodobno, ostrizeni, skrbno obličena, tudi rouge je manjkala, z očičnimi nohti, z eno brado, bila je tip-top. Napiše si na blok: »Juhe, dvakrat filetto a la Milanese (v Zagreb, bu bravijo tem bečka inčela), dvakrat ribe prikuhe in solate, tri čase piva in k najjedi nam svetuje črno vino iz Udine. In pride drugo tip-top dekletje števil. 6 z jedrnoprtegnem k naši misli se najhno mizico pišajo in krub, da smo jedli adobno. Ko potegnili nai gostitelj denarico iz žepa, že bila tu plačilna s blokom, kjer je naša pripisala številu krubov in predložila račun. Pred odhodom pristopi gospod v tem obleki, morda gospodar ali poslovodja: bili dobro postreženi? Ste zadovoljni? Hvala! Lepa! Na svidenje!«

Stopim in trgovino, da kupim dežni plašč in svojo hčerko. Starejša prodajalka je ravno kar stregla neki mlajši stranki. Ko se vstopil, je prepusila svojo stranko takoj mlajši prodajalki in pristopi: »Zelite, gospod?« »Zenski dežni plašč, prosim!« »Veselite se prvo nadstropje?« Z elegantno gestmo mi popelje v prvo nadstropje, vpraša za vlikost dame, kateri je plašč namenjen, pa skusi na sebi plašč, katerega sem izbrala. Je prodajalka složilna plašč, je videla, da ima je rokavi dva paketa. Takoj je združil vse tri pakete v enega, nesla k blazajni, kje mi je to izročila. Pred mojim odhodom pskoči od svoje pisarnje moški v temni obleki: »Ste zadovoljni? Hvala! Na svidenje!«

V kavarni mi prinese natakarka kapucina in računski blok, na katerem je datum, list. 70.—, Grazie!

V nekem drugem mestu (morda je to bila v Ljubljani) pa se mi je zgodilo, da mi štrije natakarko po vrsti niso postregli, ker moja miza ni bila v njihovem sektorju. In tak bi, da bi pri nas ne pisali samo o tem, temveč, da bi tudi kulturno postrežbo imeli.

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

Uprava za socialno zavarovanje Celje-mesto je prevzela vse posle Uprav za socialno zavarovanje okraja Celje-okolica in del prisključene uprave v Poljanah. Podjetja in zavarovanci navedenih področij se naj v zadevah socialnega zavarovanja obračajo na Upravo za socialno zavarovanje Celje, ki posluje v poslojnu Mestnega ljudskega odbora, drugo nadstropje, soba 35.

OBJAVA

Na II. gimnaziji v Celju bo vpisovanje dijakov v I. do vključno VI. razred 27. in 28. junija 1952 od 8. do 12. ure dopoldne. Ravnateljstvo

PUTNIK CELJE

obvešča vse člane sindikata, ki potujejo na redni letni dopust v pensionska gostišča, da morajo imeti s seboj predpisani formulari z leseno barvo, na osnovi katerega lahko karistijo popust. Vsi drugi obrazci, kakršnikoli druge barve so neveljavni.

MESTNO GRADBENO PODJETJE

prodaja po ugodnih cenah: okenske okvirje z mrežo, okno železno 2 1/2 m, maza okenska krila, kuhinjska vrata, skleno steno, koto za voz, beokovano, stakleno valno opeko, klinker opeko, drenažne cevi, francoska nasadila 8 cm, 9 cm, 10 cm, telefonski relej za hišno centralo. Interesenti, javite se v Raziagovi ulici 14.

SLUŽBO DOBI PLETILJA za večletno prakso, zmoina strojnega pletenja, šivanja in krojenja pletenin ter da je pri tem del samostojna. Ponudbe na »Običajna Celje Cankarjeva 1.

PRODAM 2 leti starega konja. Cena po dogovoru. Lipovšek Ljudmila, Vojnik, Jankova 8.

PRODAM dobro ohranjen kauč. Naslov v upravi.

ZARADI SELITVE prodam nekaj pohištva (omare) in razne druge stvari. Vprašati Stritarjeva 29.

PRODAM domačo mlin za mleto mleko. Pogon na motor ali gepel. Naslov v upravi lista.

PRODAM HIŠO z vrtno in sadonosnikom (20 arov). Vprašati Dreinjava st. 24.

ZAMENJAM DVOBONO STANOVANJE s pritlikljinami in vrtno in 14,2 orme zemlje, za enosobno stanovanje s pritlikljinami in nekaj zemlje v Petrovčah, Zalcu ali okolici Celja. Šimenko, Medlog 22, Celje.

MIRNA URADNICA išče opremljeno sobo v centru mesta s posebnim vvhodom. Zimnico in perito lastno. Vrečar, Vrnunčeva ul. 5.

NAGRADO DAM onemu, kdor mi odstopi eno ali dve vrzati sobi proti visoki odškodnini. Naslov v upravi lista.

NASLA SE JE TORBICA z uro in nekaj gotovine. Naslov v upravi.

PREKLJUČIJEJEM UKRADENO osebno legitimacijo na ime Krhin Štefanija, Celje.

Pazite!

OGLEJTE SI ZALOGO ČEVLJEV PO ZNIŽANIH CENAH

Priporočamo jih zlasti delavcem, ker so ročna izdelava in zaradi tega močni in trpežni

ČEVLJARSTVO CELJE, TRG SVOBODE 3

Gibanje prebivalstva v Celju

Od 7. junija 1952 do 16. junija 1952 je bilo rojenih 10 dečkov in 18 deklet.

POROČILI SO SE:

Kurjač Kolar Jožef in vrtna delavka Zakec Zofija; Kurjač Počak Franc in likarica Flis Marija; bančni uslužbenec Hohnjec in bančna uslužbenka Pšenčnik Milena.

UMRLI SO:

Prašnikar Otmar, star 40 let iz Tovsta; Neraf Ciril, star 18 let iz Radmirja; Cvikl Franc, star 66 let iz Celja; Oblišar Hinko, star 47 let iz Celja; Lukanc Lovrene, star 42 let iz Zabukovec; Tovornik Egidij, star 3 let iz Rogaske Slatine; Dojenček Breznikar iz Zaloč; Piliš Ana, stara 73 let iz Celja; Pantner Ivanika, stara 4 leta iz Drobinskega; Speglič Stanko, star 25 let iz Hrastnika; Segula Jera, stara 63 let iz Celja; Pušaver Maks, star 27 let iz Celja.

V celjski okolici

Od 9. do 14. junija je bilo rojenih 7 dečkov in 9 dekletov.

POROČENI:

Jordan Andrej, gradbeni tehnik iz Laškega in Verzege Zora, štrjnovodkinja, stanujoča v Celju. Čret števil. 14; Veauk Franc, kurjač, stanujoč Vodiško, obč. Rimske Toplice in Kajtna Marija, tov. delavka, stanujoča Selo, obč. Rimske Toplice; Ropas Anton, zid. pomočnik iz Sela, obč. Vransko in Blatnik Ida, kmečka hči iz Stopnika, obč. Vransko; Lebeničnik Ivan, posestnik iz Ločice, obč. Vransko in Učakar Julijana, kmečka hči, stanujoča istotam; Šemrov Dušan, mehanik in sofer iz Gotovelj in Zagode Milena, najbrnjenka iz Zaloč; Jezovšek Alojz, delavec iz Male Pirešice, obč. Zalec in Bučar Marija, delavka iz Male Pirešice, obč. Zalec; Veličkovič Vidostav, poročnik iz Zagreba in Zupančič Darinka, absolventka filozofije iz Dobrne; Fajdiga Valentin, delavec iz Podloga, obč. Šempeter in Jelen Ana, posestnica iz St. Ilja pri Velenju; Očko Ludvik, tov. delavec iz Loške gore, obč. Konjice in Lamut Rozalija, poljska delavka iz Dobrave, obč. Konjice; Slatinek Karol, gozdni delavec iz Sv. Lovrenca na Pohorju in Ovčar Stanislava, poljska delavka iz Pake, obč. Vitanje; Semernik Jožef, nameščeneec iz Šeš, obč. Prebold in Štor Ana, tov. delavka iz Polze; Zupan Ludvik, kmet iz Ločice, obč. Vransko in Zagorčnik Marija, kmečka hči iz Podvina, obč. Polzela.

UMRLI SO:

Lapornik Ivana, gospodinja, stara 53 let iz Sedrača, obč. Rečica; Slatenšek Terezija, užitkarica iz Grobele, obč. Slivnica pri Celju, stara 81 let; Terzag Vojko, otrok, star 2 leti iz Dobrteše vasi, obč. Šempeter; Jannišek Rozalija, posestnica, stara 79 let iz Sela, obč. Dobrna; Šander Franc, posestnik iz Lemberga, star 75 let; Topoloveček Marija, delavka, stara 83 let iz Slov. Konjice; Kalšek Anton, otrok iz Stranice; Vidali Jožefa, kmetovalka iz Konjiške vasi, obč. Konjice; Jager Stefan, kmet iz St. Ilja, obč. Dramlje, star 67 let; Hlastec Anton, gojenec Zivonorejske šole 1. maj, star 16 let, stanujoč v Bezovju, obč. Šentjur; Toman Ana, gospodinja iz Liboj, obč. Petrovče, stara 72 let.

Stane Terčak

26

Živizid

Cvetoči kapetan Janko, tršat in širokopleč, se je prebijal to noč in vse dneve in noči pohoda z zdravim optimizmom srčnega slovenskega fanta in vzdržal. Odločeno mu je bilo, kakor pre-



mnogim, da ne zapusti nikdar več gozdov zelene Štajerske. Pri-družil se je mrtvim bataljonom na Pohorju. V poletju leta štiriindesetsetega je pri napadu na Sv. Lovrenc kril s svojim bataljonom umik na cesti pod trgov. Držal je položaj kljub mnogokratni premoči policije in vermanov, dokler se ni s prestreljenima no-

game zgrudil. Fantje so rešili svojega Janka, toda na poti v bolnico je izkrvavel. Tam gori pod Hudim vrhom na Pohorju je ostal za vedno.

»Skrbi me, ker nam že primanjkuje municije,« je zabrundal Stojan, ko je sestavljal svojega ljubljana, švabskega »šarca.«

»Eh, kaj vas bo skrbelo, ni vas, da ne obrnemo se nocoj kakega švabskega mitraljeza in si napolnimo malhe z municijo,« je odsekal Ježek.

»Mrz pritiška čedalje huje. Te strmine so prava Sibirija,« je zopet povzel Stojan in zagnal na pod svoj čik, v katerem ni bilo več niti trohice tobaka.

»Bojim se, da nam ne zmrznejo zapirachi pri mitraljezih, če bo mrz narasčal,« se je skrbeče oglašil nekdo iz skupine mitraljezev.

»Fantje, mitraljeze bo treba zaviti v odeje!« je modro pristavil intendant Zvone.

Vsi smo se prešerno zasmejali.

»Kakor dojenčke jih bomo zavili v plenice, pa bo vse v redu,« je zaključil Ježek in odšel v sobo.

Skoda, da tega nismo storili. Marsikatera muka bi bila borem prihranjena.

Zganci in kisle zelje s svinjskimi rebrci in prijetna toplota so nas vzdramili in spravili v dobro voljo. Vsa družina z gospodarjem in gospodinjjo je nosila jedi na belo javorjevo mizo, nam stregla in pasla zadovoljne oči nad nami.

Fantje so vsi kakor za stavo zajemali iz ogromne skledke. Take domačnosti že dolgo ni bilo med nami. Služkinja Francka, močna in rdečelična se je sukala okoli harmonikarja Janeza, ki je bil doma nekje z Dolenskega. Neprestano ji je mežikal in se nasmihal. Ko smo pospravili z mize dobrote, je pograbil mehe in jih nategnil nalahko, poltibo in rekel: »Francka, ko se bo vse končalo, te pridem obiskat, če ostanem živ in če se ne stegnem nekje v teh rebreh.«

Šah

Šahisti sekcije Zalec so odigrali turnir za potrditev V. kategorikor. Na tem turnirju so dosegli IV. kategorijo: Kučer Zdravko, Debeve Ivan, Rozman Anton, Kučer Jože, Pšenčnik Andrej, Černelič Ivan, Weiss Franc.

Dne 16. junija je bil mesečni brzoturnir za mesec junij s 15 igralci. Prva mesta so zasedli: 1. Debeve, 2. Kučer Jože, 3. Marovt Ivan itd.

Z vsakim dnem pohoda pa so nastajale še druge težave, ki so delale resne skrbi. Diviziji so vsak dan pešale moči. Ranjencev je bilo vedno več, izgube padlih so po vsaki borbi zrasle. Mrz in težki pohodi so večali število bolnih, zaradi njih je bila divizija vsak dan okornejša in bolj izmučena. Za vsakega ranjenca all težko bolnega je določil štab do dvajset borev nosačev, ki so bili po nekaj urah nošenja po teh strminah pri kraju svojih moči.

To težko stanje je grizlo pomočnika politkomisarja Glavnega štaba polkovnika Rudija, štab divizije in komandante, kakor tudi vsakega posameznega borca. V nas je telo samo eno: Nalogo Glavnega štaba Slovenije je treba izpolniti tudi za ceno najtežjih žrtev. Najboljša, najslavnejša slovenska partizanska divizija, Štirinajsta udarna divizija je nade, ki jih je stavil nanjo Glavni štab, tudi izpolnila.

Ronkov bataljon se je stisnil po hlevih, svisljih, sobah in kuhinj. Borec so ležali na peči, po klopeh in po podu ter dremali. Obletavalce so jih ljubeče misli in spomini na domače.

Ronko, star partizanski borec, toda najmlajši komandant v diviziji, je postal nemiren in nervozen. Vprašujoče je pogledoval po svojih in z matematično natančnostjo ocenjeval vsakega borca posebej. Namestnik komandanta Janko, bivši železniški poduradnik, ki se je pri Črnomlju poslavljval s smejočim se obrazom od svoje zaročenke in jo tolažil, je kazal kljub težki skrbi, ki je legala tudi njemu na dušo, vesel, brezskrben obraz. Vse popoldne se je vrtel okoli svojih najljubših fantov, mitraljezev. Bil je najstarejši oficir v bataljonu. Od vsega početka, od zgodnje spomladi leta dvainštridesetega, je bil vedno pri šecerjih, na kar je bil vedno zelo ponosen.

Mislili smo, da bodo tudi to noč imeli mitraljezi odločilno besedo. Tudi to noč pri proboju bo težišče borbe na njih. O tem smo bili trdno prepričani. Toda bridko smo se varali!

Janko je sedel debelo uro med mitraljezi, ki so čistili in mazali mitraljeze in jih pripravljali za težke naloge. Iz vseh žepov je postrgal prah domačega tobaka in kadil v lepi slogi z njimi.